

Vereniging Oud Valkenburg

OUD VALKENBURG

NIEUWSBRIEF mei 2020

Geachte lezer.

De eerste maanden van het nieuwe jaar staan in het teken van 75 jaar bevrijding. Dat schreven we in de vorige nieuwsbrief. De werkelijkheid is geheel anders. Het coronavirus beheerst al een aantal maanden ons bestaan. Alle activiteiten rond de bevrijding op 5 mei zijn afgelast. De toren is al sinds 14 maart gesloten en dat zal zeker tot begin juli duren. Dit mede in verband met de geplande renovatie van de 1e, 2e, en 3e verdieping. Ook onze **jaarlijks ledenvergadering**, die eind april zou plaatsvinden, gaat niet door. Statutair zijn we verplicht deze ieder jaar te houden binnen zes maanden na afloop van het verenigingsjaar. Het bestuur heeft besloten het huishoudelijk deel van de vergadering schriftelijk te houden. Agenda, notulen, jaarverslag, financieel verslag en begroting zijn als bijlage van deze nieuwsbrief toegevoegd. Als u vragen heeft naar aanleiding van de stukken kunt u deze via de mail sturen naar de secretaris Jaap Dubbeldam; jdubbeldam@p3orion.nl Voor **1 juni** zijn alle opmerkingen en suggesties welkom.

De tekenen des tijds

Het gedeelte na de pauze van een ledenvergadering wordt ingevuld met een inhoudelijk onderwerp. In het kader van 75 jaar bevrijding zou het onderwerp dit keer zijn: *De zichtbare tekenen van vijf jaar oorlog*; Herman Dijkhuizen zou u bij praten over de gesneuvelde burgers en militairen die begraven liggen op het ereveld en Henk Imthorn had als onderwerp de wederopbouw van Valkenburg.

De wederopbouw van Valkenburg

De oorlogshandelingen in de meidagen van 1940 maakten van het centrum van Valkenburg een puinhoop. Slechts 10 procent van de bebouwing bleef onbeschadigd en 20 % was zo zwaar beschadigd dat sloop onvermijdelijk was. Valkenburg behoorde tot de twintig meest getroffen plaatsen in Nederland. Ter gelegenheid van 75 jaar bevrijding heeft de vereniging een boekje over de wederopbouw uitgegeven. Het boekje zou op de ledenvergadering worden gepresenteerd.

De Valkenburgers gingen niet bij de pakken neerzitten en gingen voortvarend aan de slag. Toch ging alles niet van zelf, had men te maken met politieke problemen en moest men toestaan dat het herstel enigszins vertraagd werd door archeologische werkzaamheden. Er was een sterk vermoeden dat er een rijk Romeins verleden in de bodem van het dorp aanwezig was.

opgravingen op het (huidige) dorpsplein in 1942

De eerste nieuwbouw werd opgeleverd in 1942. In 1944 werd Valkenburg geconfronteerd met de sloop van 38 woningen aan de Rijnstroomlaan/ Katwijkerweg. Voor deze bewoners moest na de oorlog nieuwe woningen gebouwd worden. Ook kreeg de gemeente te maken met huisvesting voor marine personeel, werkzaam op het vliegveld.

In juni 1953 kwam de honderdste wederopbouw woning gereed. Dit wordt gezien als een afronding van de wederopbouw, hoewel het te kort aan woningen nog niet was opgelost en in het centrum nog steeds littekens aanwezig waren. Pas met de bouw van de toren in 1999 was de wederopbouw van het dorp echt gereed. Het boekje is te koop bij de vereniging voor 5 euro.

Een bijzonder document

Op 21 december 1943 kregen twaalf Valkenburgers een schrijven van Burgemeester de Wilde. Het ging om de voorbereiding voor *noodevacuaties en paniekluchten*. Uitgangspunt was de circulaire van de heer President-Directeur van het bureau *Afvoer burgerbevolking*. De Burgemeester melde onder andere dat voor ongerustheid geen grond aanwezig is en hij hoopt met zijn brief de eventuele angstige stemming weg te nemen.

Het gaat enkel en alleen om het benoemen van vervoerscommandanten, aldus de Burgemeester. Iedere geleider kreeg maximaal

100 personen voor zijn verantwoording , hem werd vermeld waar het verzamelpunt was en dat het vervoer in

het algemeen te voet zal plaats vinden. Het bijzondere van dit document is, dat in de bijlage de groepen worden weergegeven van de vervoerscommandanten met hun namen en adressen. Zo weten we precies wie, waar en hoeveel Valkenburgers er waren in 1943. *voorbeeld:* Jac. Slootweg was leider van groep 11. Daaronder viel Hoofdstraat 72 t/m Hoofdstraat 119. De groep omvatte 88 bewoners, waaronder Henk Imthorn op Hoofdstraat 90 met 6 personen (drie mannen, 3 vrouwen).

De andere vervoerscommandanten waren J. Gravekamp, H. Botermans, L. Bloemendaal, P. Zwaan, C.G.J. van Donk, A. van der Berg, J. Rhijnsburger Sr., G. Zandbergen Wzn., G.C. Bol, P. van der Perk, C. van der Marel. Deze laatste was verantwoordelijk voor de bewoners van de Rijnstroomlaan en een rij woningen aan de Katwijkerweg.

Katwijkerweg met de Rijnstroomlaan (begin jaren 30)

Voor deze groep bewoners werd de evacuatie werkelijkheid in de zomer van 1944. Van nood en paniek was hierbij geen sprake. Het was meer een paniekaanval van de bezetter. De bewoners werden veelal opgevangen door familie en dorpsgenoten. In het document worden 191 adressen vermeld. Er woonden 810 Valkenburger verdeeld over 399 mannen en 411 vrouwen.

Henk Imthorn.

4 mei (1)

Het was een indrukwekkend gezicht. Lichtjesavond 23 december 2019. De toegangspaden naar de erebegraafplaats werden geflankeerd door elektrische fakkels. Bij de graven stond rode kaarsverlichting. Centraal de gedachteniszuil met de namen van de in de meidagen van 1940 omgekomen Valkenburgse burgers. De zuil was mooi aangelicht; eenmalig. Alleen die avond dus. De andere avonden bleef de erebegraafplaats 's avonds een donkere sombere plek midden in het dorp. Daar hebben al meerdere malen mensen geprobeerd verbetering in te brengen. Op initiatief van de Vereniging Oud Valkenburg en met financiële steun van de Wijkraad en de gemeente Katwijk is het eindelijk voor elkaar gekomen.

Donderdag 16 april werd begonnen met de aanleg van de verlichting. 's Avonds brandde een proefopstelling. Nu moet het voor elkaar zijn. Vier grondspots lichten de zuil aan. Als de straatverlichting brandt is ook de zuil verlicht. Als het goed gaat nog vele jaren. Een duidelijk zichtbare herinnering aan de verschrikkelijke meidagen van 1940.

Herman Dijkhuizen.

de aangelichte zuil

4 mei (2)

Op de eerste oorlogsdag, 10 mei 1940, veroverden Duitse luchtladingstroepen en parachutisten de brug over de Rijn bij Het Haagsche Schouw. De strategische verkeersverbinding tussen Amsterdam (en Schiphol!) en Den Haag was daarmee volledig afgesneden. Merendeels ongetrainde, onervaren en pas net onder de wapenen opgeroepen Nederlandse militairen bonden de strijd aan met de Duitse bezetters. De verliezen waren groot, 51 van hen sneuvelden.

Elk jaar vindt er op 4 mei om drie uur 's middags een herdenkingsbijeenkomst plaats. Locatie: het oorlogsmonument bij de rotonde niet ver van de Haagsche Schouwbrug, aan de overkant van de Rijn.

De herdenkingstoespraak zou dit jaar gehouden worden door onze burgemeester Cornelis Visser.

Hij wilde daarbij onder andere persoonlijke aandacht besteden aan een van de gesneuvelde militairen. Dat was dienstplichtig soldaat Jos Olijhoek.

Die ligt begraven op de Erebegraafplaats in Valkenburg. Zijn persoonlijke gegevens werden door ons verzameld.

Jos Olijhoek.

(21 febr. 1919 – 10 mei 1940)

Jos Olijhoek wordt geboren op 21 februari 1919 in 's Hertogenbosch. Hij volgt de onderwijs opleiding in Beverwijk, waar hij in 1939 de acte voor het lager onderwijs haalt. Als datzelfde jaar de oorlogsdreiging toeneemt, voorspelt hij tegenover klasgenoten dat Nederland deze keer niet buiten de oorlog zal blijven. Hij houdt er zelfs al rekening mee dat hij het er niet levend vanaf zal brengen.

In september wordt Jos als dienstplichtig soldaat gemobiliseerd en gelegerd bij de Depottroepen in Leiden. Hij is dan twintig jaar. Ook tijdens zijn mobilisatie is hij uitgesproken somber over de toekomst. De laatste keer dat hij zijn ouderlijk huis verlaat neemt hij afscheid van zijn hele familie en is hij er van overtuigd hen niet meer terug te zien.

Helaas krijgt hij gelijk. In de vroege ochtend van de eerste oorlogsdag krijgt Jos bevel met zijn eenheid naar Vliegveld Valkenburg te gaan om daar de gelande Duitse troepen te verdrijven. Enkele uren daarna, kort na zevenen in de ochtend van deze 10 mei, wordt hij daar door een Duitse parachutist neergeschoten.

Zijn laatste rustplaats vindt hij hier in Valkenburg.

Herman Dijkhuizen.

Boerderijen verdwijnen als de Romeinen komen

Op het wat hogere land tussen de kreken in het estuarium van de oude Rijn bevonden zich verspreid enkele boerderijen. Tot de Romeinen kwamen; daarna verdwenen ze. Is er een verband met Romeinse militaire activiteiten op het terrein van het voormalig vliegveld? Eind januari presenteerde Adrie Tol namens Archol conclusies over de eerste opgravingsessies.

In ongeveer 2500 v. Chr. trekt de zee zich terug naar het westen. Daardoor wordt het gebied van het voormalig Vliegkamp Valkenburg land. Nou ja, land... De delta van de Oude Rijn is dan een zoetwater getijdengebied, een afwisseling van moeras, kreken en hier en daar wat hoger gelegen land. Vanaf ongeveer 1000 v. Chr. zien mensen er heil in om hier te gaan wonen en agrarische activiteiten te ontplooiën. Dat blijkt uit recente opgravingen op het zuidwestelijk deel van het vliegveldterrein.

Boerderij rond het jaar nul.

Gemengd bedrijf

De archeologen van Archol hebben hier in 'perceel 2' sporen van in totaal vijf boerderijen uit de periode van 1000 v. Chr. tot de eerste eeuw na Chr. aangetroffen. De sporen zijn gevonden in een grondlaag die in deze periode werd gevormd. De vijf boerderijen zijn vrijwel zeker niet alle vijf tegelijk in bedrijf geweest. "Maar omdat er in West-Nederland zo ontzettend weinig bewoning uit het laatste millennium voor de jaartelling is

aangetroffen, is het moeilijk om de sporen op basis van de bouwstijl nauwkeuriger te dateren", zegt projectleider van Archol Adrie Tol.

"Preciezer datering op basis van de C14-methode (koolstofdatering) moet nog plaatsvinden."

De opgravingen geven een mooi beeld van de inrichting van het landschap. Eén van de boerderijen had een oppervlakte van 16 x 4,5 meter. De kern werd gevormd door twee middenstaanders. De muren waren opgetrokken uit vlechtwerk tussen palen. Rond een boerderij stonden één of meerdere kleine bijgebouwtjes, zoals een voorraadschuurtje (spieker) van twee bij drie meter. Het perceel werd omgeven door een greppel. Op de hogere zand- en zavelgronden rond de boerderij waren akkers te vinden. Een rasterpatroon, veroorzaakt door de voren die een primitieve eergetouwploeg heeft getrokken, onderstreept dit. Stuifmeel dat hier is aangetroffen, geeft aan dat er gerst en tarwe moet zijn verbouwd.

Vee kreeg op de lager gelegen kleigrond de mogelijkheid om te grazen. Als bewijs daarvoor is een dicht patroon aan hoefafdrukken gevonden. Ook ligt er rond de voormalige boerderij botmateriaal van runderen. Andere bot- en graatvondsten tonen aan dat de boeren hun agrarische productie aanvulden met de opbrengst van visvangst en jacht (op vossen en edelherten).

Eifel

Tot de voorwerpen die gevonden zijn behoren weefgewichten. Die werden gemaakt van lokale klei. Klop- en wrijfstenen die zijn gevonden kwamen van verder weg; ze zijn afkomstig van de Veluwe of Noord-Brabant.

Bijzonder is de vondst van een maalsteen die vanwege de vorm 'Napoleon's hoed' wordt genoemd. De steensoort waarvan deze gemaakt

is, tefriet, maakt het mogelijk om de Eifel aan te wijzen als oorspronkelijke herkomstplek. Dakgootvormige 'zoutgootjes' van keramiek wijzen ofwel op lokale zoutwinning, ofwel op ruilhandel met zout.

Adrie Tol: “We verwachten in het voorjaar van 2020 Romeinse militaire zaken te zullen opgraven.”

Militaire zaken

Zo ongeveer rond het begin van onze jaartelling eindigt de bewoning. De vraag is waarom, maar het ligt gezien deze datering voor de hand dat de Romeinen hierin een bepaalde rol hebben gespeeld. Is het een rare gedachte dat de Romeinen vanwege hun 'defensieactiviteiten' in

Valkenburg op deze plek liever geen boerderijen wilde hebben?

Dichterbij Valkenburg wilden ze dat wel. Tijdens de opgravingen van De Weerdkampen was al duidelijk dat de boerennederzetting die daar was gevonden op het vliegveldterrein zou doorlopen. Buiten de nederzetting is de bewoning verdwenen, maar is er wel een greppelsysteem. Het is een aanwijzing die grootschalige verkaveling suggereert. Op het vliegveld zijn inmiddels twee stukken van 'perceel 1' opgegraven, die de aanduidingen 'knooppunt' en 'werkterrein' hebben meegekregen. In het voorjaar van 2020 graven de archeologen hier verder. Tol: “We verwachten in elk geval militaire zaken te vinden. In de proefsleuven werden al eerder een spitsgracht en forse palen gevonden. De vraag is: van welk groter geheel maakte dat eventueel deel uit? Was het een wachttoren of iets groters? We houden nog altijd rekening met de mogelijkheid dat we hier een fort van 200 bij 300 meter kunnen vinden.”

Leendert van der Ent

Romeins Valkenburg als 'waanzinnige locatie':

“Schakelpunt in een groot Europees project

“Valkenburg is een waanzinnige locatie voor de Romeinse geschiedenis”, vindt Isarin. “Het behoort wat mij betreft samen met Nijmegen tot de belangrijkste vindplaatsen voor die periode in Nederland. Er is hier de laatste jaren veel nieuwe kennis verworven.” Een deel van die nieuwe kennis is ontfuseld aan de palen van de Romeinse weg die in het kader van de aanleg van de RijnlandRoute langs de N206 ir. G. Tjalmaweg werd aangetroffen.”

Van de Romeinse weg in Weerdkampen is besloten 494 palen op te graven omdat dat nodig is voor de functionele oplevering van de bouwgrond. Zo'n 400 kunnen er in de grond blijven zitten (zie kader 1). “Er is denk ik geen plek in de wereld waar zoveel Romeins hout ligt als nu in de loods waarin wij werken. ”, zegt Isarin.

Hij werkt als archeologisch projectmanager voor het project RijnlandRoute. Van huis uit is hij geo-archeoloog.

“Al het hout van de opgegraven palen is onderzocht; we onttrekken er zo veel mogelijk kennis aan”, vervolgt hij.

Bij het onderzoekswerk aan het hout stuiten de onderzoekers eerder al op de inscriptie 'COH II CR', aangebracht door de wegebouwers. Die vondst genereerde heel wat publiciteit.

Inmiddels is ook een tweede paal met inscriptie gevonden. De met een slagstempel aangebrachte letters staan voor 'Cohors II Civium Romanorum', het tweede cohort van de Romeinse burgers.

Dit was een eenheid van vijfhonderd man in het Romeinse leger, gespecialiseerd in de uitvoering van bouwwerkzaamheden.

Wij zouden zeggen: de genie. *Isarin is zeer enthousiast over deze tweede inscriptie: “Eén is soms géén, zeg ik in deze situatie. Met het vinden van deze tweede inscriptie hebben we nu zekerheid wie de Romeinse weg bij Valkenburg op een systematische manier bouwden. Heel waardevol.”*

Productiebos!

De houtonderzoekers en de vele vrijwilligers leveren geen half werk. Allerlei aspecten zijn onderzocht. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om de ouderdom, en wel in twee opzichten. Isarin: “Er wordt nu jaarring onderzoek uitgevoerd op 140 palen en dat zal naar verwachting duidelijk maken dat al die bomen zijn omgehakt in hetzelfde jaar, 124 na Chr. Dat is eigenlijk een beetje jammer; je hoopt ook het bewijs van latere reparaties aan te

treffen, zoals bij de Romeinse maasbrug bij Cuijk.”

Maar dat is niet het enige. Het lijkt erop dat alle bomen precies even oud waren op het moment dat ze werden omgehakt. “Dat zou

Rene Isarin.

een behoorlijk spectaculaire conclusie zijn”, aldus Isarin. “Ga maar na: al die bomen van dezelfde leeftijd wijzen op een productiebos, dat tientallen jaren eerder moet zijn aangelegd. Het wijst daarmee op een veel hogere mate van planmatigheid, centrale aansturing en lange termijnmanagement dan gedacht. Het gaat ook om een project met een veel grotere geografische spreiding dan we tot nu toe dachten.”

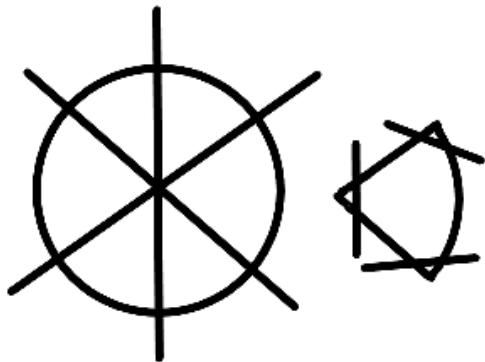
Aanvankelijk werd gedacht aan de Ardennen als herkomstgebied, maar dat ligt uiteindelijk niet zo voor de hand. Isarin: “Als je het fundament voor een weg langs de Rijn wilt bouwen, waar haal je de bomen dan vandaan? Het is dan wel zo makkelijk om ze zo dicht mogelijk bij de Rijnover in Duitsland te kappen. Dat is dan ook waar de gedachten nu naar uitgaan; de onderzoekers hopen uiteindelijk een plek te kunnen aanwijzen.”

En nou kappen

Een aspect van het hout dat eveneens zorgvuldig onderzocht is, betreft de kapsporen. “De onderzoekers proberen zelfs de persoonlijke 'handtekening' van de individuele houthakker te ontdekken, welke boom door wie gekapt is”, vertelt Isarin. Duidelijk is in elk geval dat het vakwerk betreft.

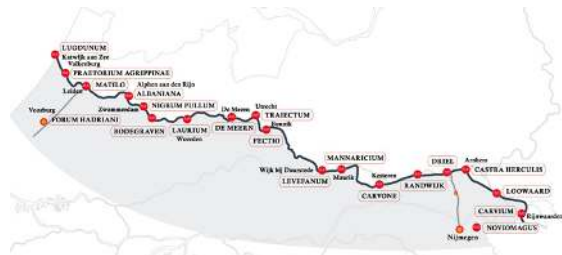
De bomen werden na het vellen volgens een vast patroon verder verwerkt. Eerst werd elke stam in zes 'taartpunten' verdeeld. Vervolgens werden daar de scherpste zijden afgekapt, zodat een behoorlijk specifieke vorm ontstond.

Waarschijnlijk was het de bedoeling om zo dicht mogelijk bij een ronde paal te komen, omdat die vorm zich het gemakkelijkst in de ondergrond laat heien. Daarbij werd genoeg genomen met een benadering van die vorm, om zo weinig werk en zo weinig mogelijk afval te hebben. De palen werden zo als halffabricaten op de wegenbouwlocatie aangeleverd.

Gigantische kosten

De timing, halverwege de jaren twintig van de tweede eeuw, levert een belangrijke aanwijzing op voor de reden om de weg aan te leggen. “Deze weg tussen Millingen (Carvium) en Valkenburg (Praetorium Agrippinae) was vooral bedoeld voor militaire logistiek.

de weg van Lugdunum naar Carvium

Als ruiters en legionairs zich sneller langs de Rijn kunnen verplaatsen, zijn ze beter in staat de Rijntransporten en grens veilig te stellen. En gezien de timing had die geoptimaliseerde

bescherming een specifiek doel: het beveiligen van alle aanvoer die nodig was – zoals bouw materiaal - voor de overtocht naar Britannia in het kader van de bouw van de Muur van Hadrianus. Valkenburg was wellicht de havenplaats van waaruit die overtocht werd gemaakt. Een bezoek van Hadrianus aan Valkenburg in 124 na Chr. is gedocumenteerd tijdens zijn verkenning van de grenzen van het rijk. Daarmee is deze veronderstelling niet heel speculatief.”

De weg was daarmee onderdeel van een militaire operatie die zich uitstrekte van Duitsland tot Schotland. Isarin: “Voor deze weg kozen de Romeinen voor de zwaarst mogelijke uitvoering wat aangeeft dat ze het landschap en de processen van rivier en zee goed kenden; de weg is zeer grondig en stevig uitgevoerd, zes meter breed, door moeilijk terrein. Ze kozen letterlijk niet voor de makkelijkste weg.”

De kosten van dit grootschalige project moeten astronomisch zijn geweest. Isarin: “Het is lastig om de kosten als aandeel van de totale overheidsfinanciën naar huidige maatstaven om te rekenen, maar een project als de Betuwelijn valt daarbij volledig in het niet – denk eerder Betuweroute keer tien.” Misschien is het ook niet gek om aan een project als de Deltawerken te denken. Die gigantische kosten rechtvaardigen een aantal conclusies. “De Romeinen investeerden om te blijven. Hier vonden ze hun grens kennelijk relatief makkelijk te verdedigen, maar ook een relatief makkelijke verdediging kost geld. Kennelijk was er ook economisch

voldoende reden om in deze streken te blijven. Het beeld van een zompig land met weinig economische activiteit mag daardoor wel iets worden bijgesteld. Kennelijk leverde dit land toch voldoende producten op die het

Romeinse rijk nodig had om een dergelijke investering te rechtvaardigen.”

Leendert van der Ent

4 mei (3)

Bij hun bezoek aan Indonesië van maart dit jaar bezochten koning Willem-Alexander en koningin Máxima een erebegraafplaats van Nederlandse soldaten. Jonge stemmen droegen een gedicht voor dat Renee van Bavel in opdracht van de Oorlogsgravenstichting schreef: 'Hoeveel generaties duurt het voort... voordat de laatste echo verdwijnt'. Zo stond het in het verslag van het dagblad Trouw. Woorden die je niet zomaar loslaten. Een gedicht, tegelijk ook een lied, dat er om vraagt met aandacht gelezen te worden.

'Nog zo veel levens, zo veel tijd voordat het laatste schot verdwijnt'.

De echo daarvan klinkt nog steeds door in Valkenburg.

Die echo geven we telkens weer inhoud op de Dodenherdenking van 4 mei.

Die echo vertalen we in onze verhalen naar onze jeugd.

Die echo vertalen we op onze Erebegraafplaats. Voor bezoekers. Door infobordjes te plaatsen bij de graven van individuele soldaten. Door hen een gezicht te geven en hun levensverhaal zichtbaar te maken. Opdat wij niet vergeten.

De Echo

Het klinkt door in de strengheid van de moeder
die geleerd heeft hoe honger smaakt
Door in de dromen van de vader
die nog steeds onrustig slaapt

Door in de buikpijn van de dochter
die daarvan de reden niet weet
In de te harde lach van de zoon
die daar thuis geen ruimte voor kreeg

Hoeveel generaties klinkt het door
Hoeveel generaties duurt een oorlog voort
Nog zoveel levens, zoveel tijd
Voordat de echo van het laatste schot verdwijnt

En toch
En nog
Is er ergens nu een kind
Waarbij het weer opnieuw begint

Renee van Bavel

5 MEI

Mei 1945: bevrijders rijden dorp binnen. Na 5 jaar weer klok luiden. Feestelijke viering bevrijding.

Bij de val van de toren in juli 1940 is de luidklok snel weggenomen door de Valkenburgers, want het materiaal was zeer in trek bij de bezetter. Gedurende vijf jaar is de klok bewaard in de Rijn. Bij de bevrijding kwam deze weer boven water en werd er snel een klokkenstoel in elkaar gezet. Zo werd deze klok het symbool van de bevrijding.

VERENIGINGS NIEUWS.

Vorige maand is Corrie Hofmans overleden. Ze was al geruime tijd ziek. Corrie was één van de vrijwilligers, die meehielp het museum draaiende te houden. Ze was een enthousiast lid, dat het voor elkaar kreeg haar enthousiasme over te brengen op haar dochter Tabitha. Ook zij werd vrijwilliger van onze vereniging. We wensen het gezin Hofmans sterkte toe bij het verwerken van dit verlies.

De komende maanden wordt de toren gerenoveerd. De Romeinen tentoonstelling op de 2e en 3e verdieping worden "geüpdatet". Daarnaast wordt ook de eerste verdieping aangepakt. Een planning maken is in deze onzekere tijd niet te doen. We mikken op een opening met de Open Monumenten dag in september.

We hopen in oktober weer een ledenavond te kunnen organiseren.

De nieuwste uitgave van de vereniging: **De wederopbouw van Valkenburg** is te koop voor vijf euro.

Normaal gesproken in de toren verkrijgbaar, die is vanwege de coronavirus en in de renovatie werkzaamheden de komende maanden gesloten. Als alternatief kunt u het boekje kopen door een email te sturen met uw adres aan henkimthorn@ziggo.nl. Het boekje wordt dan thuis bezorgd.

*Auteursrecht berust bij Vereniging Oud Valkenburg.
Alle rechten voorbehouden*

OUD VALKENBURG